

แผนจัดการความรู้ (KM.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓



เทศบาลตำบลหนองสนม อำเภอวนนิवास จังหวัดสกลนคร

เทศบาลตำบลหนองสนม
๑๒๒ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลหนองสนม อำเภอวนนิवास จังหวัดสกลนคร
โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๔๒-๐๙๙๗๗๑
www.nongsanom.org : e-mail: obt_nongsanom@hotmail.com

คำนำ

แผนบริหารจัดการความรู้ (KM.) ของเทศบาลตำบลหนองสนม อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินงานการบริหารจัดการความรู้ของเทศบาลตำบลหนองสนม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากรของเทศบาลตำบลหนองสนม มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการความรู้ (KM.) และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เทศบาลตำบลหนองสนมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารจัดการความรู้ (KM.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในการปฏิบัติงานต่อไป

(นายพิฑูรย์ อนุศาสน์)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองสนม

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน	
ความเป็นมาของหน่วยงาน	๑
คำขวัญ	
บทที่ ๒ แนวทางการจัดการความรู้	๓
๑. กรอบแนวคิดในการจัดระบบองค์ความรู้ในองค์กร	๕
๒. กรอบแนวทางในการเข้าถึงองค์ความรู้	๖
๓. การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้	๗
๔. การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่องค์กรตามแนว PMQA หมวด ๔	๗
บทที่ ๓ แผนการจัดการความรู้	
แบบฟอร์ม ๑	๘
แบบฟอร์ม ๒	๑๐
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้	

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบล

.....

๑. สภาพทั่วไป

ตำบลหนองสนม ได้รับการจัดตั้งตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๑๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๑ โดยแยกจากตำบลซำก่าย และได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนม ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ประกาศเมื่อวันที่ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๙ โดยมี นายพรมมา สุวะศรี กำนันตำบลหนองสนม เป็นประธานกรรมการบริหาร (โดยตำแหน่ง) คนแรก ในปีพ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนม อำเภอวนนิเวศ จังหวัดสกลนคร เป็นเทศบาลตำบลหนองสนม ตามประกาศลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้เรียกว่า “เทศบาลตำบลหนองสนม”

๑.๑ ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอวนนิเวศ ห่างจากอำเภอวนนิเวศ ๑๒ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดสกลนคร ๕๘ กิโลเมตร

ทิศเหนือ จรด ตำบลซำก่าย อำเภอวนนิเวศ และตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย

ทิศใต้ จรด ตำบลต้นผึ้ง อำเภอพังโคน และตำบลบะฮี อำเภอพรรณานิคม

ทิศตะวันออก จรด ตำบลโพธิ์แพ่ง และตำบลบะหว้า อำเภออากาศอำนวย

ทิศตะวันตก จรด ตำบลศรีวิชัย และตำบลเดื่อศรีคันไชย อำเภอวนนิเวศ

๑.๒ เนื้อที่

ตำบลหนองสนมมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖๖,๒๕๐ ไร่

๑.๓ ภูมิประเทศ

ตำบลหนองสนมมีลักษณะเป็นที่สูงทางทิศใต้ และลาดต่ำลงทางทิศเหนือของตำบลทำให้พื้นที่ทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ลุ่มสลับดอน ลักษณะลูกคลื่นลอนลึก ทางด้านทิศตะวันตกส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มลูกคลื่นลอนตื้นสลับบางส่วน มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จำนวน ๓ สาย คือ ลำน้ำยาม ห้วยเชียงลมและห้วยทิง แหล่งน้ำขนาดเล็ก ๔ แห่ง คือ หนองกุด หนองไชยสิทธิ์ หนองอีจ้อย และหนองอีเล็ง

ข้อ ๑. ตราสัญลักษณ์



ข้อ ๓. คำขวัญ

ประเพณีบุญเดือนสาม
มากมีไข่มดแดง
สวยสะอาดฝายน้ำล้น

ลำน້ายามชุ่มชีวี
แหล่งเห็ดธรรมชาติ
ผู้คนรยน้ำใจ ถิ่นมั่นในวัฒนธรรม

ข้อ ๔. วิสัยทัศน์

สาธารณูปโภคครบถ้วน
มากมีด้วยเกษตรกรรม
พัฒนาคุณภาพชีวิต

มากล้นพสกขาจี
ก้าวล้ำการศึกษา
เศรษฐกิจก้าวไกล

บทที่ ๒

แนวทางการจัดการความรู้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงาน ก.พ.ร. มุ่งมั่นให้ทุกส่วนราชการมีการขยายผลการดำเนินงาน การจัดการความรู้ โดยส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการความรู้ในส่วนราชการให้ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา ซึ่งจะมุ่งเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์ความรู้ที่สำคัญที่จะมีผลต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อให้มีการทำการจัดการความรู้ครอบคลุมการปฏิบัติราชการในทุกส่วนขององค์กรอย่างจริงจัง จึงกำหนดให้มีการดำเนินการจัดการความรู้ตามแผนการจัดการความรู้ปีใหม่ของทุกส่วนราชการ จะต้องสามารถส่งผลโดยตรงต่อประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดตามคำรับรอง ในการนี้เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทางสำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เสนอแนวทางด้านการจัดการความรู้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ส่วนราชการ ทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์ และการกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็น สามารถตอบรับประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด

๒. จัดทำแผนการจัดการความรู้ โดย

๒.๑ ควรมีคำสั่งแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ (CKO) และทีมงานการจัดการความรู้ของหน่วยงาน (KM Team) โดยบทบาทหน้าที่ของ CKO ต้องให้ความเห็นชอบแผนการจัดการความรู้ก่อนเริ่มดำเนินการ และสามารถชี้แจงความเข้าใจในแผนกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้

๒.๒ พิจารณากำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นตามประเด็นยุทธศาสตร์ โดยนำข้อมูลตามที่ระบุไว้ในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาดำเนินการและควรเป็น “องค์ความรู้” ที่มาจากความต้องการของบุคลากรทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร เช่น จากผู้รับบริการ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ส่วนราชการเลือก องค์ความรู้ที่จำเป็น ๓ องค์ความรู้ จากอย่างน้อยสองประเด็นยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกัน และไม่ควรซ้ำซ้อนกับองค์ความรู้ที่ส่วนราชการที่เคยได้เลือกมาจัดทำแผนจัดการความรู้ไปแล้ว แต่ถ้าหากจำเป็นต้องเป็นองค์ความรู้เดิม ส่วนราชการจะต้องทบทวนและเพิ่มเติมองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติราชการให้มากขึ้นหรือครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน พร้อมระบุเหตุผลที่เหมาะสมและจำเป็นในการเลือกองค์ความรู้นั้นประกอบการตัดสินใจด้วย

๒.๔ ในการเลือกองค์ความรู้ จะต้องระบุกิจกรรมการจัดการความรู้ ระยะเวลาในการดำเนินการ ตัวชี้วัด เป้าหมาย พร้อมทั้งระจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมในแต่ละกิจกรรมด้วย และจะต้องมีผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกิจกรรมในแต่ละแผนให้ครบถ้วน

๒.๕ การเลือกตัวชี้วัด (KPI) เพื่อวัดผลการจัดการความรู้ ส่วนราชการพิจารณาเลือกตัวชี้วัด (KPI) ตามคำรับรองที่มีนัยสำคัญ อย่างน้อย ๑ KPI ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในส่วนราชการ

๒.๖ ในการกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละกิจกรรมหลักที่จะประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการเทียบกับเป้าหมายนั้น สามารถเลือกตัวชี้วัดตามคำรับรองได้เองตามที่เหมาะสม ตรงตามเป้าประสงค์

๒.๗ ผู้บริหารสูงสุดของส่วนราชการ (CEO) และผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ (CKO) ของส่วนราชการทบทวนความถูกต้องและความเหมาะสมพร้อมลงนามรับรอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้รับทราบและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

๒.๘ การจัดทำและปฏิบัติตามแผนการจัดการความรู้ ควรมีรายละเอียดกิจกรรมการจัดการความรู้ตามขั้นตอนทั้ง ๗ ขั้นตอน (Knowledge Management Process = KMP) และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง ๖ องค์ประกอบ (Change Management Process = CMP) นำมาบูรณาการร่วมกัน โดยส่วนราชการอาจจะไม่ต้องนำความสัมพันธ์ระหว่าง KMP และ CMP มาทำ Matrix กันก็ได้แต่สามารถอ้างอิง CMP ทั้ง ๖ องค์ประกอบ ลงไปในแต่ละขั้นตอนของการจัดการความรู้ได้ (ดังช่องหมายเหตุตามตัวอย่างแนบ) สำหรับกิจกรรมย่อยของ CMP (CMP องค์ประกอบที่ ๖) นั้นควรแสดงให้เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม เพิ่มเป็นกิจกรรมย่อยหลังกิจกรรมขั้นตอนที่ ๗ ในแบบฟอร์มเพื่อส่งเสริมและผลักดันความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ให้มากยิ่งขึ้น

๒.๙ ดำเนินกิจกรรมตามแผน KM ที่กำหนดตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑-๗ ในแต่ละขั้นตอนจะต้องดูผลการดำเนินการ และผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายที่กำหนดว่าครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่

๒.๑๐ ส่วนราชการต้องดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการความรู้ให้สำเร็จครบถ้วนทุกกิจกรรมทั้ง ๓ แผน พร้อมทั้งติดตามผลงานและความก้าวหน้าในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ให้สามารถดำเนินการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ในทุกกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแต่ละขั้นตอน

๒.๑๑ ส่วนราชการควรต้องเก็บข้อมูลหลักฐานเอกสารทุกฉบับ/ทุกชิ้นงานตั้งแต่คำสั่งแต่งตั้งการประชุมแต่ละครั้ง การดำเนินกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจัดการความรู้ จนถึงสรุปผลการดำเนินงาน (ขั้นที่ ๑-๗ และองค์ประกอบทั้ง ๖) ในแต่ละองค์ความรู้ขอให้รวบรวมไว้ในปีเดียวกัน เพื่อต่อการตรวจประเมินโดยเจ้าหน้าที่ ก.พ.ร. และ TRIS ต่อไป

๒.๑๒ การวัดผลลัพธ์ของการดำเนินการพิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรม ที่ส่วนราชการดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนทุกกิจกรรมตามแผนการจัดการความรู้ของส่วนราชการที่กำหนดไว้อย่างน้อย ๓ องค์ความรู้

๒.๑๓ ผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ (CKO) ของส่วนราชการ/จังหวัดต้องดำเนินการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการความรู้ให้ครบถ้วนทั้ง ๓ แผน ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งต่อปี โดยมีช่วงห่างของระยะเวลาในการติดตามประเมินผลอยู่ในไตรมาสที่ ๓ และ ๔

คำที่ควรรู้

* **องค์ความรู้** หมายถึง ความรู้ในการทำบางสิ่งบางอย่าง (Know how หรือ how to) ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นผู้รับสามารถนำไปใช้ในลักษณะเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม มักเกิดขึ้นเฉพาะบุคคลโดยได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลอื่น เกิดจากประสบการณ์ทำงาน จากการวิจัยทดลอง หรือจากการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ

***ผลลัพธ์** หมายถึง งานบริการ หรือกิจกรรมที่เกิดจากการทำงานได้ผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมาย และเกิดผลลัพธ์ (Outcome) ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ ทำให้องค์ความรู้ที่กำหนดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงหรือเป็นที่พอใจ

๑. กรอบแนวทางในการจัดระบบองค์ความรู้ในองค์กร

องค์กรต้องสร้างกระบวนการ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ให้เกิดขึ้นโดยต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีกระบวนการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

(๑) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เช่น พิจารณาว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรคืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร โดยขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใดอยู่ที่ใคร ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(๒) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) เช่น การสร้างความรู้ใหม่ การแสวงหาความรู้จากภายนอก การรักษาความรู้เก่า การกำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว

(๓) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

(๔) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) เช่น การปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน การใช้ภาษาเดียวกัน การปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

(๕) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ Web Board กระดานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

(๖) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) สามารถดำเนินการได้หลายวิธี โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็นเอกสาร ระบบฐานข้อมูลความรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ กรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็นระบบกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทีมข้ามสายงาน เป็นต้น

(๗) การเรียนรู้ (Learning) ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้-นำความรู้ไปใช้-เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

๒. กรอบแนวทางในการเข้าถึงองค์ความรู้

เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ หน่วยงานจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลงาน การวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ในระดับองค์กร ดังนั้น องค์กรต้องมีการเลือกองค์ความรู้ และกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสอดคล้อง หลังจากนั้นต้องสรุปว่า อะไรคือข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ ตัวชี้วัดที่ต้องมี หลังจากนั้น จึงรวบรวมและจัดเก็บในแต่ละขั้นตอนและกระบวนการบริหารงานต้องมีการกำหนดความถี่ในการจัดเก็บ ผู้รับผิดชอบและวิธีการจัดเก็บ ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมทั้งถ่ายทอดใช้ในการบริหารงานทั้งระดับองค์กรและระดับกระบวนการเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและทิศทางขององค์กร ดังนี้

๑. การบ่งชี้ความรู้และข้อมูล ตัวชี้วัดที่มีผลต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ขององค์กร ทั้งนี้ จะต้องขอความเห็นจากทุกคน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือแม้กระทั่งผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอก เพื่อให้ครอบคลุมทุกประเด็น

๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้และผลการวัดและการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดความต้องการไว้ในข้อ ๑ ทั้งนี้สามารถหาแหล่งความรู้และข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๓. ดำเนินการจัดทำระบบในการจัดเป็นองค์ความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศที่ได้จากข้อ ๒ เพื่อให้พร้อมใช้งานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและสามารถอ้างอิงทั้งในปัจจุบันและอนาคต ๔. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

๔. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ องค์กรจะต้องดำเนินการตั้งคณะทำงานที่มีองค์ความรู้ ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ เพื่อทำการประเมินและกลั่นกรององค์ความรู้ที่ถูกต้อง แม่นยำ ก่อนที่จะทำการเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งจะต้องระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อความเชื่อมั่นขององค์กรต่อสาธารณชน

๕. การเข้าถึงความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในองค์กรจะต้องพร้อมใช้งานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกสบายและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลจะต้องมีการพิจารณาเตรียมความพร้อมไว้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีแผนฉุกเฉินและแผนสำรองเป็นอย่างดี หากเกิดภัยพิบัติ หรือความไม่สงบในกรณีต่างๆ

๖. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ หลังจากสร้างความพร้อมในเรื่องกระบวนการจัดเก็บและพร้อมใช้งานไปแล้วนั้น องค์กรมีการนำความรู้ไปใช้งานและนำกลับมาแลกเปลี่ยนด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เวทีสัมมนา การเขียนบทความ การเล่าประสบการณ์ที่ดีและบทเรียนจากการนำไปปฏิบัติ

๗. การเรียนรู้ หลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในข้อที่ ๖ การนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ส่งผลให้การสร้างองค์ความรู้ใหม่และฐานองค์ความรู้ขององค์กรขยายใหญ่ขึ้นและเป็นองค์ความรู้ที่สลับซับซ้อนและทรงคุณค่ามากขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นดัชนีความสำเร็จของการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ หากมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ขององค์กร องค์กรสามารถดำเนินการจัดการความรู้ตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑ จนถึง ๗ ได้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์กรต่อไป

๓. การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้

๑. การสร้างทีม (Team Work) ในการสร้างจะต้องชี้แจง Concept KM กับบุคลากรทุกระดับ ผู้ทำหน้าที่มาจากทีมงาน ๒ ส่วน คือ ผู้บริหารด้านจัดการความรู้ในส่วนราชการ (CKO) และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้าน KM การดำเนินการจะถูกถ่ายทอดโดยไม่ให้รู้ตัว แต่จะบูรณาการไปกับงานประจำที่มีอยู่ หลังจากนั้น จึงจัดห้องบรรยายให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ทุกคน

๒. หาเครือข่ายเพื่อช่วยขับเคลื่อนทั้งองค์กร โดยใช้บุคลากรที่มีคุณภาพทั้งหมดที่มีอยู่ รวบรวมรายละเอียดทำเป็นเครือข่ายขององค์กร

๓. สร้างเครือข่ายให้กับหน่วยงานภายในองค์กร โดยกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยน โดยใช้ปัญหาเป็นตัวตั้งและนำปัญหาเหล่านั้นมาแก้ปัญหา เช่น จากความเสี่ยง ข้อติดขัดในการทำงาน หรือความสำเร็จในการทำงาน โดยให้ทุกคนได้เล่าเรื่องราวแห่งความสำเร็จที่เคยทำ หรือเคยมีประสบการณ์ พร้อมทั้งนำเรื่องราวดีๆ เหล่านั้นไปใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างเวที หรือกระตุ้นให้เกิดเวที เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อตกลงในการแก้ปัญหาาร่วมกัน อันจะนำไปสู่ Best Practice ที่ทรงคุณค่า เพื่อเก็บเป็นคลังความรู้และถ่ายทอดต่อไป

๔. สร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร โดยการกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยน โดยใช้ Best Practice เป็นตัวตั้ง และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนในเรื่องที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ทีมงาน และกระตุ้นให้แต่ละทีม

กำหนดแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง และรวบรวมองค์ความรู้ให้เป็นระบบ โดยดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลในรูปเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ยกย่องชมเชยและให้รางวัล

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้จะสำเร็จได้ต้องได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้บริหารทุกระดับ ความพร้อมของทีมงานผู้มีประสบการณ์ในการจัดการความรู้ มีเวทีที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องแทรกซึมไปกับงานประจำ ตลอดจนมีการเสริมแรงโดยการให้รางวัล จึงจะสำเร็จได้

๔. การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่องค์กรตามแนว PMQA หมวด ๔

๑. ส่วนราชการต้องมีระบบฐานข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติ รวมทั้งผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดตามคำรับรองปฏิบัติราชการที่ครอบคลุม ถูกต้อง และทันสมัย

๒. ส่วนราชการทบทวนฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า ที่จัดทำไว้ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และต้องมีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่าเพิ่มเติมอย่างน้อย ๒ กระบวนการ

๓. ส่วนราชการต้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเหมาะสม

๔. ส่วนราชการต้องมีระบบการติดตาม ฝ้าระวัง และเตือนภัย (Warning System) เช่น การกำหนดระบบเตือนภัยแบบสัญญาณไฟจราจร การจัดห้องปฏิบัติการที่บ่งชี้ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๕. ส่วนราชการต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูล และสารสนเทศ

๖. ส่วนราชการต้องจัดทำแผนการจัดการความรู้ และนำแผนไปปฏิบัติ จะต้องแสดงผลการจัดการความรู้ KM Action Plan อย่างน้อย ๓ องค์ความรู้ ตามแนวทางที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการความรู้ได้สำเร็จครบถ้วนทุกกิจกรรม และสามารถดำเนินการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ในทุกกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ระบุไว้

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

ชื่อหน่วยงาน : เทศบาลตำบลหนองสนม อำเภอนิวาส จังหวัดสกลนคร ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล องค์ความรู้ที่จำเป็น (K) : การสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพความรู้ในการปฏิบัติงาน ตัวชี้วัด (KPI) ตามคำรับรอง : ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เป้าหมายของตัวชี้วัดตามคำรับรอง : ร้อยละ ๙๐							
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑	การบ่งชี้ความรู้ การเตรียมการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม - จัดประชุมบุคลากรขององค์กร เพื่อบ่งชี้องค์ความรู้ที่สำคัญ และสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์หลักขององค์กรให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพ	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมประชุม	- ร้อยละ ๘๐	- บุคลากรทุกคน	-งานการ เจ้าหน้าที่ -KM Team	
๒	การสร้างและแสวงหาความรู้ (ศึกษาองค์ความรู้) - ประชุม สัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อคัดกรององค์ความรู้ที่ได้จากการบ่งชี้ความรู้ - จัดทำเอกสารเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและช่องทางอื่นๆ ที่เห็นว่ามีเหมาะสมและเป็นไปได้	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- ร้อยละของ KM Team และบุคลากรองค์ความรู้ - ร้อยละของความครบถ้วนขององค์ความรู้	- KM Team ทุกคน - ๑ องค์ความรู้ และเผยแพร่ ๒ ช่องทาง	- KM Team ทุกคน - KM Team ทุกคน	-งานการ เจ้าหน้าที่ -KM Team	
๓	การจัดการความรู้ ให้เป็นระบบ - จัดหมวดหมู่องค์ความรู้ - สร้างคลังความรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- จำนวนองค์ความรู้ที่จัดไว้เป็นหมวดหมู่	- ๑ ชิ้นงาน/คน	- บุคลากรทุกคน - บุคลากรทุกคน	-งานการ เจ้าหน้าที่ -KM Team	
๔	การประมวลและกลั่นกรองความรู้ - พนักงานเทศบาลทุกคนช่วยกันกรองความรู้	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- จำนวนครั้งการกลั่นกรองความรู้ของคณะทำงาน	- ปีงบประมาณละ ๑ ครั้ง	- บุคลากรทุกคน - บุคลากรทุกคน	-KM Team -ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	

ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๕	การเข้าถึงความรู้ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรด้วยเว็บไซต์ แผ่นพับ และเอกสาร - บุคลากรสร้างองค์ความรู้ในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ/ สนใจเป็นพิเศษ	- ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๓	- จำนวนครั้งที่ศึกษาค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต - จำนวนเอกสารเผยแพร่ความรู้	- บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเข้าศึกษาค้นคว้าความรู้ผ่านระบบ/เอกสาร	- บุคลากรทุกคน - บุคลากรทุกคน	-KM Team -ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	
๖	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เว็บไซต์คลังความรู้ของบุคลากรที่นำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต/เอกสาร/สื่ออื่นๆ ที่สร้างมูลค่าเพิ่มได้ดี	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- ผลการประเมินของคณะกรรมการ	- จำนวนคลังความรู้ที่สร้างโดยบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	- บุคลากรทุกคน	-KM Team -ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	
๗	การเรียนรู้ - จัดประชุมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงาน - การประเมินผลการปฏิบัติงาน	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- จัดประชุมปฏิบัติการ - ศึกษาดูงาน - ความครบถ้วน สมบูรณ์	- ๑ ครั้ง - ๑ ครั้ง - ร้อยละ ๘๐	- บุคลากรร้อยละ ๕๐ - บุคลากรทุกคน	-KM Team -ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	
๘	การยกย่องชมเชยและให้รางวัล - การประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปี	- ๒ ต.ค. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	- ๓ รางวัล	- บุคลากรทุกคน	-KM Team -ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	

ผู้ทบทวน

(นายพิฑูรย์ อนุศาสน์)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองสนม

ผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้